

RADA VLÁDY PRO SENIORY A STÁRNUTÍ POPULACE

Zápis

z 19. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace konaného
dne 16. dubna 2013 od 13.30 hod
v budově Ministerstva práce a sociálních věcí, zasedací místnost „klub“

Přítomni: dle presenční listiny

Program:

1. Zpráva o činnosti Rady v roce 2012 a Plán činnosti Rady v roce 2013
2. Informace o schváleném materiálu Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017
3. Založení Ceny Rady vlády pro seniory a stárnutí populace
4. Standardy kvality sociálních služeb (z hlediska zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhlášky MPSV ČR č. 505/2006 Sb.)
5. Hodnotící zpráva o plnění úkolů vyplývajících z Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory
6. Informace o přípravě veřejné zakázky na zpracování analýzy pro oblast informačních a komunikačních technologií a služeb asistovaného života pro seniory
7. Výstupy z pracovních skupin Rady
8. Dotační program Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností – aktuální informace k vyhlášení 2. kola dotačního programu
9. Různé

V úvodu zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) místopředseda Rady Mgr. Jan Dobeš omluvil předsedkyni Rady a ministryni práce a sociálních věcí Ing. Ludmilu Müllerovou, která se z pracovních důvodů nemohla zúčastnit 19. zasedání Rady.

Dále byli omluveni:

- Mgr. Jiří Nantl, LL.M., první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy – účast Mgr. Lukáš Seifert, oddělení strategie a mezirezortních agend;
- MUDr. Ferdinand Polák, Ph.D., náměstek ministra zdravotnictví – účast PhDr. Václav Filec;

- PhDr. Robert Ledvinka, náměstek ministra vnitra – účast vrchní ředitel sekce Mgr. Petr Prokop;
- Jiří Žák, náměstek ministra dopravy – účast Bc. Roman Budský, BA, vedoucí oddělení BESIP;
- Ing. Jan Gregor, náměstek ministra financí – účast Ing. Marie Bílková, ředitelka odboru financování kapitol státního rozpočtu;
- Jaromír Jech, výkonný místopředseda Svazu měst a obcí České republiky - účast Mgr. Ondřej Říha (Legislativně-právní oddělení Kanceláře Svazu).

Mgr. Dobeš seznámil členy Rady s programem 19. zasedání Rady, na žádost doc. MUDr. Ivy Holmerové, PH.D., předsedkyně České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP a ředitelky Gerontologického centra navrhl dodatečně zařadit do bodu „Různé“ následující body:

- Informace o Plánu Alzheimer
- Informace o situaci s řešením dlouhodobé péče

Poté Mgr. Dobeš vyzval členy Rady ke schválení, popř. k doplnění zápisu z 18. zasedání Rady a Programu 19. zasedání Rady.

Zápis z 18. zasedání Rady a Program 19. zasedání rady byl schválen všemi hlasy.

ad 1) Zpráva o činnosti Rady v roce 2012 a Plán činnosti Rady v roce 2013

V úvodu Mgr. Dobeš stručně představil materiál „Zpráva o činnosti Rady vlády pro seniory a stárnutí populace v roce 2012“ (dále jen „Zpráva“). Zpráva byla zpracována sekretariátem Rady podle situace a aktivit v roce 2012.

- Obsah a struktura Zprávy vycházejí z usnesení vlády, které ukládá poradním orgánům vlády předat vládě do konce května následujícího roku výroční zprávu o činnosti (bod II. 2. usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175 k Rozboru poradních a pracovních orgánů vlády).
- Poslední část Zprávy tvoří nástin plánu činnosti Rady v roce 2013.
- Zpráva byla zaslána členům Rady k případným připomínkám, připomínce uplatnil pouze prezident APPS Ing. Jiří Horecký, MBA, na jeho doporučení byl upraven text týkající se aktivit v souvislosti s Národní cenou kvality na str. 8, jiné připomínky nebyly předem uplatněny.
- Připomínky členů Rady budou zapracovány a zpráva bude předložena pro informaci Vládě, a to do 30. dubna 2013.

RSDr. Zdeněk Pernes, předseda Rady seniorů ČR – doporučil v materiálu upřesnit názvy jednotlivých pracovních skupin a rozšířit Zprávu o informaci, týkající se účasti členů Rady na přípravě a realizaci Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 v České republice.

- V souvislosti s projednáváním Zprávy dále Dr. Pernes vyslovil opakovaný požadavek na zřízení samostatné pozice „tajemník Rady“ v rámci příslušného útvaru Ministerstva práce a sociálních věcí. Tajemník Rady by zajišťoval výkon agend spojených s přípravou zasedání Rady, činností Rady, poskytoval administrativní podporu jednotlivým pracovním skupinám Rady a organizoval a souhrnně zpracovával připomínky Rady k významným dokumentům a materiálům dotýkajícím se problematiky stárnutí populace a života seniorů.

Ing. Horecký - navrhl rozšířit plán činnosti 20. zasedání Rady o projednání výstupů pracovní skupiny č. 4.

Po proběhlé diskusi byl materiál „Zpráva o činnosti Rady vlády pro seniory a stárnutí populace v roce 2012“ schválen všemi hlasy.

ad 2) Informace o schváleném materiálu Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017

V úvodu tohoto bodu jednání shrnul Mgr. Dobeš několik faktických údajů týkajících se uvedeného dokumentu.

- **Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017** (dále jen „NAP“) byl schválen usnesením vlády ze dne 13. února 2013 č. 108.
- NAP nahradil předchozí dokument „Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012“.
- Realizace NAP je rozčleněna dle gescí za jednotlivá opatření.
- Jde o nadrezortní materiál, který bude vyžadovat aktivní přístup ostatních rezortů i dalších zainteresovaných subjektů.
- V následujícím období dojde ke zpracování indikátorů k NAP – to bude mít význam pro hodnocení plnění jednotlivých opatření, prostřednictvím Technologické agentury ČR je připravována výzva na řešitele projektu „Zvyšování efektivnosti Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017“ (od 1. března 2013 probíhá spolupráce mezi MPSV a agenturou při zadávání uvedené zakázky).
- Plánujeme zadání dokumentu do tisku + překlad do angličtiny.

- Rokem 2012 skončila platnost Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012“, sekretariát Rady zpracovává Zprávu o plnění opatření Programu v uplynulém roce - byly již osloveny a požádány jednotlivé resorty, včetně krajů o zaslání informací do této zprávy, osloveny byly rovněž vybrané seniorské a proseniorské organizace, jejichž předsedové jsou zároveň členy Rady.
- Termín zaslání podkladů je do konce května 2013, zpracování Zprávy do konce června 2013, Zpráva bude opět zaslána členům Rady k vyjádření.

V následné diskusi byly vzneseny následující připomínky a vyjádření:

Mgr. Taťána Nersesjan, členka Rady Zlínského kraje, Zlín – upozornila na finanční otázku NAP, vzhledem k tomu, že plnění opatření NAP nejsou podloženy finančním krytím, doporučila uplatnit požadavky na finanční prostředky při tvorbě rozpočtového výhledu na rok 2014;

- dále požadovala, aby prostředky z dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“ plynuly do celého území (krajských organizací apod.), nikoli že stačí, aby žadatel měl klienty (uživatele) z více krajů.

Ing. Bílková – souhlasila s tím, že vzhledem k plánováním finančních prostředků je nutno uplatnit požadavky na rok 2014 v předstihu, tj. v roce 2013.

ad 3) Založení ceny Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

Mgr. Dobeš předložil návrh na založení a vyhlášení ceny Rady, kterou je možno zřídit v souladu se Statutem Rady, čl. 2 – Působnost Rady, odst. 2 písm. g) - „rada uděluje cenu Rady osobnostem, organizacím a dalším subjektům za významný přínos ke zvýšení kvality života seniorů a k řešení problematiky stárnutí a stáří“. Podnět na založení Ceny Rady byl vznesen Mgr. Janem Lormanem, předsedou o.s. Život 90 a vedoucím pracovní skupiny pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí.

Cílem Rady je zvýšit povědomí společnosti o problematice seniorů a stárnutí, představit a ocenit nejlepší projekty popularizující problematiku stárnutí v České republice. Soutěž bude vyhlášena ve 4 kategoriích: audiovizuální, rozhlasová, tisková a fotografická. Návrh obsahuje zároveň i následující soutěžní pravidla pro rok 2013:

- Přihlásit lze dílo publikované od 1. ledna 2013 do 31. srpna 2013.

- Ocenění vítězům předá ministryně práce a sociálních věcí – předsedkyně Rady vlády pro seniory a stárnutí populace dne 1. října 2013, u příležitosti Mezinárodního dne seniorů.
- Bude ustanovena nezávislá porota, která bude hodnotit díla přihlášená do soutěže jak po formální, tak obsahové stránce - do 31. května 2013 zaslat nominace do poroty.
- Do 30. června 2013 bude zpracován jednotný hodnotící systém.

V diskusi byly vzneseny následující připomínky a vyjádření:

Mgr. Nersesjan - vyjádřila souhlas s tím, že mediální obraz je důležitý,

PhDr. Václav Filec, MZ - upozornil na potřebu časové koordinace s jinými cenami, představil projekt MZ MAKROPULOS, nabízí i spolupráci a spojení obou cen – spojení zdravotní a sociální služby, nabídl možnost Rady se účastnit i v hodnotící komisi,

JUDr. Čulík – jde o různý charakter soutěží, doporučuje soutěže nespojovat, nejde o projekty, možnost účasti i jednotlivců,

Dr. Pernes – Rada seniorů ČR vítá založení ceny, bude delegovat zástupce do hodnotící komise,

Ing. Horecký – navrhl zvážit rozšíření ceny o kategorii výtvarnou – vzhledem k tomu, že jde o 1. ročník, možno doplnit při dalších ročnících, dle vývoje situace.

Založení Ceny Rady bylo v navržené podobě schváleno všemi hlasy.

Ad 4) Standardy kvality sociálních služeb (z hlediska zákona č. 108/2006 Sb. O sociálních službách a vyhlášky MPSV ČR č. 505/2006 Sb.)

Ing. Horecký informoval ve své prezentaci o provádění inspekcí v sociálních službách a o problémech, které je v této oblasti nutno řešit (viz prezentace).

- Navrhl, aby MPSV zpracovalo a předložilo materiál, který bude eliminovat současné problémy v oblasti provádění kontrol kvality sociálních služeb.

Mgr. Kristýna Mlejnková, PH.D., zástupce MPSV, vystoupila s prezentací „Situace v systému kvality sociálních služeb z pohledu MPSV“

- Ve své presentaci uvedla výčet otázek a témat ke kvalitě v poskytování sociálních služeb, které se v současnosti řeší,
- uvedla, že témata, která vyžadují legislativní změny, jsou MPSV řešena v rámci ESF projektu „Inovace systému kvality sociálních služeb“, výstupy projektu budou využívány od roku 2014,

- na 21. zasedání Rady bude možno předložit harmonogram postupných kroků s cílem zlepšit současnou situaci v oblasti kontroly kvality sociální péče.
- o současných problémech a návrzích opatření inspekcí prováděných Úřadem práce ČR byla již paní ministryně letos informována prostřednictvím „Zprávy o inspekčních sociálních služeb za rok 2012“, kterou částečně presentovala.

Ing. Horecký navrhl schválení usnesení k projednávanému bodu v tomto znění:

- > 1. Rada vlády pro seniory a stárnutí populace bere na vědomí závěry pracovní skupiny zdravotní a sociální politiky, zdravotní a sociální služby
- > 2. Rada vlády pro seniory a stárnutí populace požaduje po MPSV předložení návrhu na optimalizaci inspekční kvality sociálních služeb na jejím příštím zasedání.

Usnesení bylo schváleno všemi hlasy.

Ad 5) Hodnotící zpráva o plnění úkolů vyplývajících z Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory

Ing. Marta Koucká, tajemnice rady - informovala členy Rady o tom, že MPSV vypracovalo a předkládá Radě k projednání Zprávu o plnění opatření Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory. Koncepci rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory, schválila vláda České republiky svým usnesením ze dne 19. října 2011 č. 769. Předložená Zpráva má být v souladu s plněním opatření č. 5 písm. d) uvedené Koncepce předložena Radě vždy do 31. března následujícího roku.

- Jedná se o 1. Zprávu, předkládanou Radě,
- Zpráva byla zaslána členům Rady předem k případným připomínkám, k jejímu textu nebyly uplatněny žádné připomínky.

Vyjádření členů Rady:

Mgr. Lorman - upozornil na to, že Zpráva vykazuje řadu nepřesností,

- kraje a další subjekty do zprávy uvádějí různé údaje, které nepatří přímo do ICT služeb pro seniory, např. Moravskoslezský kraj si pod ICT představuje počítačovou gramotnost seniorů,
- upozornil na nepřesné údaje o tísňových linkách, sám vypracoval komentář a seznam poskytovatelů k datu jednání Rady a počet uživatelů,
- v dané souvislosti dále kritizoval možnosti financování projektů z programů MV v rámci CIP, podmínky jsou pro potencionální uchazeče velmi tvrdé, prostředky jsou pro země, které s realizací projektů začaly, velmi malé, ČR má v projektech „generační zpoždění“, prostředky jsou dostatečné pro již běžící projekty a aktivity, nikoli pro začínající.

Ad 6) Informace o přípravě veřejné zakázky na zpracování analýzy pro oblast informačních a komunikačních technologií a služeb asistovaného života pro seniory

Ing. Koucká informovala o současném stavu přípravy veřejné zakázky malého rozsahu - v návaznosti na úkol z „Koncepce rozvoje technologií služeb asistovaného života pro seniory“.

- Byl proveden průzkum trhu, rozeslání poptávek 9 subjektům, obdrželi jsme 6 nabídek,
- bude proveden výběr hodnotící komisí, jakmile bude rozhodnuto o přidělení finančních prostředků,
- analýza by měla zhodnotit současný stav v ČR v oblasti informačních a komunikačních technologií a služeb asistovaného života pro seniory a měla by sloužit jako podklad pro zpracování návrhu sjednocujícího systému umožňujícího rozvoj poskytování/fungování služeb asistovaného života pro seniory v České republice.

Vyjádření členů Rady:

Mgr. Nersesjan – upozornila na to, že kraje řeší důležitější priority než je ICT a assistivní technologie pro seniory, není pro ně prioritou, hlavní je udržet síť sociálních služeb, řešit zadlužení seniorů.

Ad 7) Výstupy z pracovních skupin

PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí

Předseda Mgr. Lorman informoval o jednání PS ze dne 13. března 2013:

- Doporučit Vládě alokaci finančních prostředků v roce 2014 pro zpracování analýzy o týrání seniorů, kdy poslední data byla zpracována v letech 2005 - 2006
- Informuje o výměně témat v rámci pracovních skupin – nově navržené téma Age Management doporučuje začlenit do své skupiny a vyměnit za téma „finanční a jiná gramotnost“, která je v gesci prof. Vavřína.

Mgr. Váhalová, poslankyně, upozornila na nebezpečí duplicity vzhledem k tomu, že MV zadalo obdobnou analýzu, doporučuje se seznámit s podrobnostmi a bližším obsahem této analýz, případně na ni navázat.

- Na základě výstupu z pracovní skupiny organizace ŽIVOT 90 dá podnět na vládu k provedení kontroly novely zákona č. 86/1992 Sb., protože předmětná novela znevýhodňuje pracující starobní důchodce. – k přezkoumání

Zřízení ad hoc pracovní skupiny pro Age-Management bylo schváleno všemi hlasy.

PS pro bydlení a residenční sociální služby

Předseda Dr. Pernes informoval o výsledcích jednání PS ze dne 8. dubna 2013:

- Informace o materiálu „Analýza a projekt k posílení sociální ochrany seniorů s nízkými penzemi a osamělých seniorů z nájemních bytů“,
- záměrem je iniciovat PS v červnu, poté, co budou známy výstupy z jednání, které proběhne k analytické části, mezi MMR a MPSV. Následně výstupy projednat na Radě,
- návrhová část má být dokončena k 31. 12. 2013.

PS pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí

Předseda prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc., předseda Asociace univerzit třetího věku informoval o jednání PS ze dne 18.března 2013:

- Souhlasí se začleněním témat finanční a jiná gramotnost do PS dle návrhu Mgr. Lormana,
- seznámil se záměrem U3V využít pro vzdělávání seniorů i současné sítě škol pro vzdělávání seniorů mimo univerzitní centra.

PS pro sociální a zdravotní služby a dlouhodobou péči

Předseda Ing. Horecký informoval o výsledcích jednání PS ze dne 21. března 2013:

- Informoval o úrovni Inspekce kvality sociálních služeb,
- upozornil na duplicitu řady kritérií a standardů kvality sociálních služeb
- navrhl zařadit na 20. zasedání Rady vlády samostatný bod týkající se zpracování materiálu, který bude eliminovat současné problémy v oblasti provádění kontrol kvality sociálních služeb
- navrhl zařadit na další zasedání Rady bod k problematice komerčních poskytovatelů sociálních služeb a přizvat k tomuto bodu zástupce z kanceláře Veřejného ochránce práv, popř. přímo JUDr. P. Varvařovského.

Ad 8) Dotační program podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností – informace k vyhlášení 2. kola dotačního programu

Mgr. Dobeš informoval o stavu 2. kola dotačního programu pro rok 2013:

- 2. kolo bylo vyhlášeno 8. února 2013
- podávání žádostí proběhlo do 28. února 2013,
- MPSV obdrželo celkem 17 žádostí od 16 organizací,
- formální hodnocení proběhlo do 11. března 2013 – 9 žádostí o projekt bylo vyřazeno z formálních důvodů (nebyla doložena celostátní působnost, nešlo o občanské sdružení, nešlo o seniorskou ani proseniorskou organizací),
- celkově organizace žádaly o 6 927 768,- Kč, po vyřazení činí celkový požadavek na dotace 2 855 020,- Kč,
- k dispozici je přitom k rozdělení mezi žadatele jen 1 300 000,- Kč,
- částka ve výši 20 396,- Kč bude použita na uspořádání odborného semináře o psaní žádostí, vyúčtování, řízení projektu a jeho finančním vedení (na základě zhodnocení závěrečných zpráv a proběhlých kontrol) bude uskutečněno školení pro příjemce dotací – jak žádat o dotaci, jak vést projektovou dokumentaci, jak psát závěrečné zprávy a vyúčtování,
- dokončuje se obsahové hodnocení žádostí, jednání výběrové komise plánujeme na začátek května t.r., výsledky budou zveřejněny na webových stránkách MPSV nejpozději do konce května 2013,
- cílem programu je podpora aktivizace seniorů, hájení jejich zájmů a práv, aktivity směřující ke společenskému uplatnění seniorů a přímá práce se seniory (nikoliv však odborné aktivity spadající např. pod Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb.), v této souvislosti bude zapotřebí zamyslet se nad formální stránkou dotačního programu a revidovat a aktualizovat jeho kritéria.

Ad 9) Různé

Doc. MUDr. Holmerová v krátkosti informovala o aktuálních připravovaných změnách v oblasti sociálních služeb.

- Některá navrhovaná opatření v uvedených oblastech jsou v rozporu s principy a cíli, v ČR je protichůdná tendence, navrhla, aby následující 2 body byly samostatně zařazeny na 20. zasedání rady:
- Informace o Plánu Alzheimer,
- informace o situaci s řešením dlouhodobé péče.

Mgr. Váhalová zdůraznila nutnost problematiku seniorů řešit na úrovni Vlády, tj. za nezbytné koordinace příslušných ministerstev.

Ad 10) Návrh témat k projednání na 20. zasedání Rady vlády:

- informace o Plánu Alzheimer,
- informace o situaci s řešením dlouhodobé péče
- financování sociálních služeb 2014
- neregistrovaní poskytovatelé sociálních služeb
- optimalizace inspekcí kvality

Zapsala: Ing. Marta Koucká – tajemnice Rady
27. května 2013

Za správnost: Mgr. Jan Dobeš, místopředseda Rady
29. května 2013

Schválila: Ing. Ludmila Müllerová, předsedkyně Rady
29. května 2013